

Székely Közélet

Politikai, közgazdasági és társadalmi ujság

Előfizetési árak:
Egész évre 50 Lel, félévre 25 Lel, negyedévre 13 Lel.
Egyes szám ára 1 Lel.

Felelős szerkesztő:
TOMPA LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Bulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 14. sz.
Telefonszám: 34.
Megjelenik minden vasárnap.

KRÓNKA.

Mint az egyidőre félre vont viz, melyet fazekával a forró tüzre megint visszatettek, forr, zúg és kavarg a politikai helyzet mindenfelé.

Baranyának a megszállása, melyet Magyarország a vitás nyugatmagyarországi területek elvételével egyidejűleg visszakapott, nem ment éppen simán, itt a kivonuló szerbek erőszakoskodtak, s gördítettek a magyar csapatok elé mindenféle nehézségeket. Viszont, úgy látszik, egyes különítmények, felkelő csapatok Nyugatmagyarországon igyekeznek az osztrákok bevonulását ellenállással megnehezíteni. A magyar kormány az antantnak megnyugtató kijelentéseket tett; súlyosabb diplomáciai bonyodalmak valószínűleg elkerülhetők lesznek.

Besszarába felül bolsevista csapatok nyugtalankodásai észlelhetők, melyekkel szemben a kormány minden intézkedést megtett. A sziléziai és ir kérdések elintézetlenek; egyik nap — legalább az ellentétes hírek szerint — a görögök verik meg a törököket, holnap viszont ezek szorongatják amazokat.

Mindezeknél fontosabb jelentőségű esemény Erzbergnek, a német szocializmus egyik vezető emberének a meggyilkoltatása. A gyilkosok mindeddig nem kerültek kézre, azonban annyi már bizonyosnak látszik, hogy monarkista törekvések emeltettek fegyvert a békés, pacifista apostol ellen. Mindezek a jelenségek a harcias, agresszív jellegű politikai irányok ideiglenes felülkerekedésére valának.

Mi a cél, meddig? ...

Gyakorlati pályák felé.

III.

(Leánygyermekjeink jövője.)

Uj kisebbségi helyzetünkben sok szülő végleg beborultnak látja leánygyermekjei megélhetésének horizontját, mikor ezek jövőjét méri számításai.

Nincs miért! A nincs miértet nem azzal a könnyelmű odadobással állítjuk, hogy mindig meg volt valahogy a világi élet és valahogy ezután is meglesz, hanem azért, mert a helyzet valódi felismerésével ezerszámra jönnek azok a lehetőségek, melyek leánygyermekjeink jövőjét biztosítani fogják.

Fel kell ismernünk, hogy valamiképp fiúgyermekjeink jövőjének tisztára a gyakorlati irányokban kell kidomborodnia, épp úgy leányaink pályája is ilyen orientációt kell, hogy felvegyen, s azok nevelési rendszerének a gazdasági füg-

getlenség irányába kell áttolódnia. Az öntudatra ébredés és könnyű gondolkozásunk megváltozásának első nyomaival máris találkozom akkor, midőn a helybeli apácázárda a folyó tanévvel megnyitja a varró iskolát és felhívja a szülőket, hogy az iskolába serdülő leánygyermekjeiket irassák be. A szülőknél a sor, hogy tanubizonyoságot tegyenek arról, vajjon megértették-e a kor szavát s helyzetünk követelményeit. Ezt az iskolát az élet iskolájának nevezem és úgy képzelem el, hogy a székely szülők tömegesen fogják leánygyermekjeiket oda vinni s mikor ezek egy évet a varrás, himzés stb. gyakorlásában eltöltöttek, a második évre szaktanítók alkalmazását teszik lehetővé, kik a második év folyamán a fehérnemű és női ruha-szabászatot a növendékekkel megismertetik, öltönyök és házi ruhadarabok készítését tanítják meg, szövésel, gépkötéssel stb. és a harmadik évben a leánykák szülői közös megállapodással a kitanult gyermekek foglalkoztatása végett megnyitják, egy szaktanító vezetésével, az első székely fehérnemű-készítő gyárat. Összeadnak bizonyos összeget, mely összeg egyúttal a foglalkozásra és kenyérkeresetre induló leánygyermek vagyonszáma, amit ő keresményével gyarapít és a gyárban jövőt, megélhetést biztosít magának. Csak 30 leánygyermek végezzen ilyenformán az iskolában — már az indulásnál 30 munkása lesz a vállalatnak, mely fonással, szövésel, fehérnemű-, ágynemű varrással, nyakkendő, keztyű, kalapművirág, ruhatisztítás, himzésekkel, rendelésre és raktárra, önálló fizemet vesz fel és kifejleszti magát rendez ipari üzemmé. Amit nem bír a tőke, bírja a munkatőke, csak legyen az illető szülőknél komoly elhatározás. Tudvalevő, hogy a leánygyermekre akár továbbtanulásnál, akár férjhezmenetelnél a szülőknél áldozni szükséges. Kérdem, miért ne lenne ez az áldozat okosabb és célirányosabb, mint a gondtalan idők áldozata?

A székely szövő-fonóiparnak világhíre van. Ismerjük, hogy ebben a munkában benne van a fejlett művészi érzék, mely a székely nőket áthatja. A világpiacon keresett cikk és kitűnően fizetett áru. Csak nem régen láttam, mikor egy gör. kel. pap összegyűjtötte a székely szötteamintákat, hogy a királyné öfelségének bemutassa. Miféle el nem gondolható megélhetési forrásokat lehet ezek előállításából és kifejlesztéséből teremteni, ha öntudatra ébredésünk minket, szülőket vezet praktikus gondolkodásokra, — és ahhoz az első ásnomhoz, amit a helyi apácák tettek, mi a szülők visszük az erőt, nem annyira pénzben, mint erős akaratokban és tervszerű elhatározásokban. Gondolkozzatok csak székely szülők! Hát nem lehetne egy kis szervezethez ebben az irányban utat törni a biztos megélhetéshez? Érdemes egy percig is aggodalmaskodni, gyötörödni? Munkára születünk mindannyian. A gyermek munkában és munkára kell nevelni. Ez a kor szava. Munkásság nélkül el vagyunk veszve örökre.

De hagyjuk ezt a kérdést. Lessz alkalmunk még vele foglalkozni, hanem térjünk át más dolgokra is. (Folytatás a jövő számunkban.) —l.—e.

A városi kisdudóvoda, a régi tanerőkkel f. hó 5 ikén, hétfőn, a volt állami elemi leányiskola király-utcai helyiségében megnyílik. Tandíj nincs. Beíratási díj 5 lel.

Uj adók életbelépése.

Szeptember elsején megkezdették az új adótörvények életbeléptetéséhez szükséges intézkedések megtételét. Egyelőre az adózás adatait gyűjtik össze, mely munkához a lakosságnak vallomási ivatek kitöltésével kell hozzájárulnia. Be kell vallania mindenkinek az alábbi vagyontárgyakat:

Beépítetlen földbirtok, beépített földbirtok, más országokban levő földbirtok, kártalanítási, kihasználási (amilyenek a gyógyszerárak) és hasznélvezeti jogok, ingóságból álló vagyon, társulatoknál való együttes és osztatlan részesedés, követelések, címletek és bármilyen értékek, készpénz, bármely más vagyon. Ezeket a vagyontárgyakat úgy kell bevallani, amint azok 1921 augusztus 1-én állottak és meg kell egyezniük azokkal a bevallásokkal, amelyeket a jövedelmi adóra tettek és amelyek ugyanazon évben fordultak elő. A készpénzt mindenesetre abban az összegben kell bevallani, amely a bevallás alkalmával a bevalló birtokában van. A bevallást két példányban kell kiállítani, egyik a hivatalos példány lesz, a másikat a bevalló tartja meg magának s ezt az adóhivatal, vagy adószedő előbb láttamozza. Ez a második példány szolgál bizonyíték gyanánt a bevalló részére a követelése, címletei és bármely értékeiről tett bevallása felől.

Október 1-je után a követelések, címletek és értékek ügyében bármiféle műveletet, zsíralást, engedményezést, lombardirozást, eladást, követelések beszedését, szelvények beváltását vagy ki-sorsolást csak akkor lehet eszközölni, ha az adóhivatali láttamozással ellátott jegyzékkel igazolják, hogy azokat az adóbevallásba befoglalták.

Adómentes és nem kell bevallani: Azokat a tőkéket, amelyek folyamatban levő életjáradékok alapjául szolgálnak és 50 000 leuig terjedőleg az adózó betegségi, baleseti, öregségi életbiztosításait. Az 1921 március 1-je óta romániai letétek elfogadásával megbízott hitelintézeteknél lévő külföldi hitelek jutalékait. A lakásberendezésre szolgáló butorokat és ruházati cikkeket. A magántulajdonban levő könyvtárakban levő könyveket, kéziratokat, iskolai kliséket és rajzokat, valamint minden tanulmány céljára szolgáló és kereskedés tárgyát nem képező anyagokat. A művészi tárgyakat és képeket, kivéve az eladás céljából vásároltakat. Az ékszereket, amelyek nem kereskedelmi cikkek és az egy-egy személy birtokában levők értéke a 25.000 leut nem haladja meg. Azokat az összegeket, amelyeket az adózó az 5 százalékos belügyi kölcsönre jegyzett. A földmívelési eszközöket és 4 darabig az igavonó állatokat. Az egész bevallott vagyonból a kincstár megbízottai a megtett adóbevallás és megejtett igazolás alapján az adókiivetés alkalmával levonásba veszik: az adózó mindenféle adósságát, azzal a feltétellel, hogy a hitelező neve és címe megnevezetessék és az adósság kétségbevonhatatlan legyen. Továbbá más terheket is, amennyiben a törvény erre lehetőséget nyújt.

Mindezek, természetesen csak a főbb elvek és intézkedések. Azonban mindenki jól teszi, ha a saját érdekében is a kiadott hirdetményeket, utasításokat figyelemmel kíséri. A törvény bonyodalmai között ugyanis nehéz az eligazodás és esetleges tévedéseket, mulasztásokat súlyos bírságokkal fognak sújtani.

SZINÉSZET.

Fehér Imre színtársulata előadásai sorozatát városunkban pontosan szeptember 1-én kezdette meg. Az agilis igazgatót és törekvő társulatát ez alkalommal melegen üdvözljük.

Nagyjában ismerjük azokat a nehézségeket, amelyekkel a mostani pénztelen, anyagi szellemmel áthatott korban, hasonló vidéki, sőt még nagyvárosi színtársulatoknak is küzdeniök kell. Méltányoljuk is ezeket, azzal a megbecsülésre érdemes kulturhivatással együtt, melyet most teljesítenek, mindaddig, míg egyenes uton, jóra való törekvésekkel, igyekezettel haladnak előre.

Ez az igyekezet, amint az eddigi jelekből megállapítható, teljes mértékben meg van az igazgatóban és társulatában is. A társulatnak több tehetséges, ambiciózus tagja van. A rendezés idáig összevágó előadásokat produkált; a diszletek pedig stílusos és izléses voltak az eddig itt megszokottaknál jóval különbek és modernebbek. (Pl. a Taifunbau az I. felvonás nyilt-színi változást teremtő, megfordítható diszletei.) Kívánatos volna, hogy a hivatásos színtársulat játéka régóta nélkülözött közönségünk is, méltányolva a buzgó törekvéseket, minél nagyobb számban megtalálja az utat és az anyagi lehetőséget is, mely a saínházba vezet.

Az első előadáson „Lili bárónő“-t, Martos Ferenc—Huszka J. operette-jét láttuk. Szövegének meséje az órági eset, az alapjában jószívű, gavallér gróffal, ki dobra került birtokát az új tulajdonos lányának szerelme révén visszaszerzi; miközben előbb egykori komornyikjának szerezében a kastélyban visszamaradva, a lánnyal több meghatón érzelmes jelenetet játszanak végig, s mi nézők, több furcsa alakon, groteszk helyzetben mulathatunk. Lili bárónőt, a csengő hangjáról, változatos öltözködéséről már megelőzően ismert F. Csók Vilma játszotta, énekelte táncolta, a közönség újabb részét is hamarosan meghódítva és sok tapsot aratva. Méltó partnerei voltak, a gróf szerepében: Marosi Géza, apja, a parvenü-báró szerepében: Légrády Pál, kik mind a kettőn erősen jellemezett alakítást produkáltak. Élénken kedves, éneklésben táncban ügyes volt, sok tapsot kapott L. Benes Tusi, Boros Mauci. Rokonszenves, tehetséges fiatal színészeknek látszanak: Gaál Sándor és Szécsy Nándor, ezuttal főként táncbéli készségükkel keltettek feltűnést.

Mig az első estén — persze, operett volt — telt ház szórakozott, a második előadás már valamivel kevesebb közönség nézte végig. Pedig világhírű utat járt darab, a „Taifu“ került színre, melynek izgató érdekességét, előtűnt, fokozta egy kitűnő újságíró nemrég megjelent szenzációs közlése, mely szerint, Lengyel Menyhért, a szerző, a dráma második felvonásbeli nagy jelenetét, Tokeramó és Kerner Ilona közt, saját magának egy neves színésznővel való esetről mintázta le, élethíven. Marosi Géza ezuttal a főhős szerepében, mint jeles drámai színész mutatkozott be; a legapróbb részletekig átgondolt, nagy intelligenciára valló, egységes alakításával a közönség tapsait méltán érdemelte ki. Ilona szerepében Harmathy Jolán, a társulat drámai színdarabja mutatkozott be. Tehetséges, gondos alakításra törekvő fiatal színésznő, aki különösen a hőssel való jelenetében, alakjának hisztérikus kitöréseit találta el megrázó élethűséggel. Kedves és megindító tudott lenni a jószívű Hempel Teri alakjával: L. Benes Tusi; az exaltált, Lindner író szerepében Borovszky Oszkár mutatkozott be, tehetséges és a szerepébe elmélyedő színésznő bizonyulván. Légrády Pál, Szécsy Nándor, Gaál Sándor ezuttal is hivatásukat komolyan felfogó, jellemzetességre törekvő színészeknek mutatkoztak.

Szombaton este a Cigányszerelem ment, vasárnap az Obsitosa kerül színre.

A színházi iroda közlései. A jövő hét kimagasló eseményeként, az újdonságok királya, a „Cseregyerekek“, Farkas Imre bájos zenéjű diákszerzeménye kerül színre. E darab az összes erdélyi színpadokat bejárta és valóságos diadalutja volt. Csütörtökön Vákár Vilmos felléptével a „Nebántsvirág“, vasárnap a „Bor“, Gárdonyi népszínműve kerül színre.

Az új lakbérrendelet törvénynek, mely már szeptember 1-én életbe lépett, magyar fordítása sajtó alatt van, a jövő hét folyamán megjelenik és lapunk kiadóhivatalában kapható lesz.

HIREK.

Szeptember 3.

Szeptember kezdetén.

A mi sok iskolájú városunkban, mindig kedves és nevezetes napok voltak szeptember első napjai. Szekerekre felrakott cókókjaikkal, ládáikkal vidáman jöttek középiskoláink érteletes, nyaralástól kipirult, lesült képű diákjai, s az ősi intézetek folyósó csakhamar józú diáktrefáktól, nevetéstől, beszélgetéstől lettek hangosak. Csoporthozan lepték el a tereket, utcákat is, s a nagyobb diákok közé élénkítően vegyültek a kisebb iskolás gyermekek gyengébb, fejletlenebb alakjai is. Reményt és jövőt ígértek régen e napok hangulatai.

Ma azonban már nem ilyen biztató és reményteljes a kép. Magyar iskoláinknak, a helyzet megváltozása miatt, mind több nehézséggel, eléjük tornyosuló akadállyal kell megküzdeniük. Tanáraink, tanítóink buzgalmát, munkakedvét a mai viszonyokhoz mérten rendkívül szerényre szabott anyagi javadalmazás aligha hevítheti, amit végeznek, ahhoz sokkal több ösztönzést nyújt hivatásérzésük, kötelességteljesítésük örökké éber öntudata. Viszont a szülőkre is nagy terhet ró az aránylag elég magas áru iskolai szerek, könyvek megszerzése, dijak lefizetése.

Mindezek a nehézségek arra kell, hogy intsenek mindenkit, hogy annál nagyobb szeretettel, megbecsüléssel viselkedjenek egymással szemben, azok, akik a kultúra elősegítői, részesei, hordozói. Buzgó, önfeláldozó tanítóinkban, tanárainkban a szeretet, lekesedés, hivatás-érzés már egy is megvan — szeressétek, tiszteljétek, s támogatásotok munkájukban őket szorgalmatokkal, bizalmatokkal ti is, szülők és tanulók egyformán!

—a—ó.

Vármegyei irodatiszti kinevezés. A vármegyei prefectusa Zayzon Zoltán volt vármegyei irodatisztet, ki berendelés folytán néhány hét óta már szolgálatot teljesít, a X. fizetési osztályba, a vármegyei árvaszékhez irodatisztá kinevezte.

Jegyzői kinevezés. A vármegyei prefectusa Elekes Géza volt székelyszentkirályi körjegyzőt ugyanoda körjegyzővé újból kinevezte.

Eljegyzés. Ajváss Manyit, Székelykeresztúrról Nagy Gyula dr. budapesti orvos eljegyezte.

Házasság. Bagó Ágnes és Török Károly Hangya szövetkezeti főellenőr (Sepsiszentgyörgy) szeptember hó 1-én Székelyudvarhelyen házasságra léptek; az egyházi szertartás a plebániatemplomban volt.

P. Kafka Sergius távozása. Az erdélyi székely-szentferencendi tartományfőnöksége P. Kafka Sergiust, Székelyudvarhelyről Kolozsvárra helyezte át. Ez a hír városunk egész társadalmát szomorúan érinti, mert az egyszerű, szerény ferencendi szerzetesben a székelyudvarhelyi Székely Dalegyet, Oltáregyesület és a főgimnázium kitűnő karmesterét veszítette el. Kiváló zenei készség, bámulatra méltó szorgalom, kitartás és önzetlenség jellemzi azt a működést, amelyet rövid egy év leforgása alatt a magyar dal kultiválása érdekében kifejtett. A nagy képzettségű, derék szerzetesre önzetlen munkálkodásáért mindig hálaival fog visszagondolni városunk közönsége, amelynek oly sok kellemes órát szerzett.

Az oklándi járásbírósa felállítására ügyében illetékes helyen Biró Dénes vm. főjegyző és Cionka Macedon főszolgabíró sürgetőleg érdeklődtek, mely alkalommal arról értesültek, hogy a parlament a felállítást elhatározta s az rövid időn belül megtörténik.

Ösztöndíjpályázat. A közoktatásügyi miniszterium kolozsvári államtitkársága Hivatalos Közlönyének aug. 15-iki számában ösztöndíjakra hirdetnek pályázatot. Ezekre főiskolai tanulók pályázhatnak, akik valamely külföldi vagy romániai főiskolán akarják tanulmányaikat folytatni. Külföldre csak hazai főiskolát végzett ifjakat, avagy olyanokat küldenek, akik modern nyelvek tanárai akarnak lenni; részükre 80 ösztöndíj van, mindegyik 10,000 leles. A kolozsvári egyetem hallgatói közül 200 kaphat ösztöndíjat és

pedig 3000 leiest. Ugyancsak 3000 leies ösztöndíjat nyerhet 40 kolozsvári kereskedelmi akadémiái és 20 nagyváradi jogakadémiai hallgató. Múltan tudomásunk szerint, a kolozsvári és nagyváradi főiskolákon magyar hallgatók is vannak, érdeklődéssel kísérik, hogy a hirdetett ösztöndíjakból hányat itél majd oda magyar ifjaknak a kolozsvári közoktatásügyi államtitkárság, amelyhez a kérvényeket intézni kell.

Nagyszabású kulturális program megvalósítását tervezi a helybeli Jótékony Nőegylet. Általa rendezendő irodalmi összejövetelek során népszerű és szavaltatokkal, ésekkal élelített előadásokban ismertetőék a magyar irodalomból Petőfi, Arany, Madách költészetét, a más nyelvű irodalomból Eminescu és más újabb román költők, Dante, Goethe költészetét, az újkori francia és orosz irodalmat. A tervnek, melynek részleteit most dolgozzák ki, már a helyi középiskolák több kiváló, irodalommal foglalkozó tanáremberét nyerték meg, kiknek száma, előre láthatólag, még bővülni fog. Az előadások, a míg a színészek itt lesznek, matinée jellegűek lennének, később este folytatódhatnak, egyelőre havonta egyszer. Az előadásokra, melyek a kultúra-terjesztés formájában fontos közérdeket, a szegények ellátása ügyét szolgálják, előre is felhívjuk a közönség figyelmét. Első előadás, előreláthatólag f. hó 18-ikán, vasárnap délelőtt lesz, mikor Biró Lajos tanár Petőfi költészetét fogja előadni.

A sóskutak betöméséről irt multkori híruk kiegészítésül közöljük, hogy Biró Dénes vármegyei főjegyző és Cionka oklándi főszolgabíró ez ügyben eljárva, Kolozsvárról visszatértek. Biró Dénes felhatalmazást kapott, hogy a sóskutak használatát továbbra is engedélyezhesse.

Halálozás. Ösv. Wosary Sándorné Stabiszsky Valentina f. hó 1-én, 67. éves korában, Székelyudvarhelyen, hosszas szenvedés után csendesen elhunyt.

Ösv. Balási Józsefné szül. Petrovics Zakariás Zsuzsa f. hó 2-án 96 éves korában jobb létre szenderült. Temetése f. hó 4-én d. u. 5 órakor lesz.

Egyháztanácsi gyűlés. A helybeli rk. egyháztanács a mult vasárnap Pál István apátplebános elnöklété alatt népes gyűlést tartott, melyen több fontos tárgyat intéztek el. Elnök beszámolt az augusztus 14-én rendezett népnépegyházi erkölcsi és anyagi sikereiről, a tiszta bevételnek az egyházközség iskolái között való felosztásáról. Az egyháztanács az elnöki jelentéssel kapcsolatban jegyzőkönyvi köszönetet szavazott az ünnepegyházi kiváló szereplőinek és buzgó rendezőinek. Ugyanezen a gyűlésen számolt be Paschek Viktor egyháztanácsos a templomhoz és temetőbe vezető lépcső megépítésére indított gyűjtés eredményéről. A gyűjtés fényes eredménnyel járt, amennyiben a lépcső megépítésének költségeit teljesen fedezte. Az egyháztanács a gyűjtés vezetőinek: Szakáts Zoltánnak és Paschek Viktornak, valamint a jószívű adakozóknak jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. Hasonlóan meleg ünneplésben részesítették Szabó György megyebíró, aki a temetői kutalap létesítésére ezeröttszáz leit ajánlott fel. Ezekon kívül még több egyházi és iskolai ügyet intéztek el.

A r. k. egyházközség népnépegyházi felülfizettek: Dr. Cornea Tamás vármegyei prefectus, dr. Szöllösi Ödön 100—100 L., Szobeny Antal 75 L., Rösler Károly 50 L., dr. Imrah Domokos 44 L., Hám József 43 L., Gulácsi N., Soha Aladár 40—40 L., Piti N., Szabó György 30—30 L., Orbán László 28 L., Darócz Dénes, Gáspár Boldizsár, Barcsay Károly, Barcsay Sándor, Szakáts Zoltán, Márton János (zetelaki), Heitz Adolf, Baláska Károlyné, Z. Székely János, id. Péter József, Jakab Gyula, Florescu főügyész, dr. Orbán Domokos, Papp Z. Endre, Tassaly József, Szakáts József, Almás József, Papp Dezso, Bacács József, Tamás Balázs 20—20 L., dr. Nagy Elek, Vértés Hugó 18—18 L., Likmánn János, Pollák Géza, N. N., N. N., Likmánn Jánosné, Sebesi János, Strausz Zoltán, ifj. Péter József, Máthé Dénes, Máthé József (Bikafalva) 15—15 L., Kállay Sándor, László Ferenc, Szobeny Balázs, Gégő Simon, N. N., Burszán Sándor, Kua Béla, Duller Viktor, Luka pékmester, Szabó Dénes, N. N., Bogyó J. né, dr. Nagy Lajos, Bede Gyula, Szabó Endre 10—10 L., Jánosi Péter, Orbán Miklós, Dénes Mihály 6—6 L., Simó Dénes, Sándor Ignác, ösv. Leiber Dénesné, Nagy János, ifj. Déry István, Áron Ferenc, Sebők Bálint (K. keményfalva), Lapka Frigyes, Darócz Miklós id., Gáspár J., Kiss István, Kálnoky Ferenc, Balog J., Pál Sándor 5—5 L., N. N. 4 L., N. N., Szalai Károly 3—3 L., N. N., N. N. 2—2 L., N. N. 1 L.-t. Fogadják a jószívű felülfizetők a r. k. egyházközség és a szegény tanulók hálás köszönetét.

A rendőrség figyelmezteti mindazokat, kik 1914 augusztus 1-je után települtek le a városba és mint nem idevaló illetőségűeknek állásuk nincs, hogy a közelebről történő összeírás előtt, megelőzve a hivatalos eltávolítást, — hagyják el a város területét.

A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara tudtul adja az érdekelteknek, hogy f. évi augusztus hó 25-ével a vámhivatalokkal kapcsolatos összes munkálatok lebonyolítására feljogosított marosvásárhelyi vámhivatal működését megkezdte.

A székelykereszturi hetipiacon a múlt szombaton, augusztus hó 27-ikén a tengeri métermázsánként 250, a buza 260 leuban kelt. Marha ára lassan emelkedőben.

Tánomesterek gyűlése. A Romániához csatolt Erdély és Bánát területén működő „Tánc tanítók, Tanárok, Művészek és Mesterek Egyesülete” f. hó 20—21-én Brassóban a Redoute kéktérképében rendkívüli közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Érdekeink további védelme. 2. Továbbképző rendezése. 3. Képesítő vizsgák megejtése. 4. A régi oklevelek ujjakkal történő kicserélése. 5. Arcképes igazolványok kiadása stb. A tárgy fontosságáért mindenkinek okvetlen megjelenése kéri. Brassov, 1921 augusztus hó 24-én, *Issák Ferencz* elnök, *Székely Árpád* jegyző.

Az adóhátrálékokat ezután a városi pénztár vételezi be.

Meghívó. Van szerencsénk a t. tag urakat a f. hó 18-án d. e. 10 órakor a helyi Ipartársulat Petőfi utca 2. sz. a. fekvő helyiségében tartandó rendes közgyűlésre meghívni. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. A múlt r. közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. 3. Választmányi jelentés az elmúlt évről. 4. Pénztárnok jelentése a Társulat vagyoni állapotáról, bevétel, kiadás, ennek alapján a pénztárnok és választmányának adandó felmentvény felatti határozat. 5. A jövő évi költségvetés megállapítása. 6. Az alapszabályok 21. § a értelmében a választmányi tagok 1/3-ának kisorsolása és új választás megejtése. 7. A ker. tanonciskola ügye, ezzel kapcsolatban esetleges indítványok, amelyek legalább 8 nappal a közgyűlés előtt a választmányhoz beadattak az alapszabályok 18. § nak e) pontja értelmében, valamint a választmány határozatai ellen beadott netáni oly felebbvezések tárgyalása, amelyek a közgyűlés előtt legalább 8 nappal a társulati elnökhöz benyújtva lettek az alapsz. 18. § nak f) pontja értelmében. 8. Elnöki bezáró. Székelyudvarhely, 1921 szept. hó 1. Ifj. *Forró Géza*, elnök, dr. *Szentkóvics János*, titkár.

A megdicsőítés előtt.

Azt mondták az ismerősök,
Hogy vasárnap délután
Felvettem egy szintmegörzött
Legénykori ép ruhám:

Nem igaz, hogy nincs lakása,
Nem igaz, hogy éhesik,
Nem igaz, hogy rogyva járja
Rongyok közt az életit.

Nem igaz az — no, meg ez sem!
De én tovább diszelegtem,
Mosolyogva könny között.

... Zrinyi is, amlker látta,
Hogy nem lehet sok már hátra,
Szintén diszebe öltözött!

Farcád!

Kutjavítás. A Király-utca alsó részében levő közút néhány hete beomlott. A kut újráépítéséhez szükséges beforgyűrűket a városi mérnöki hivatal már készített, úgy hogy a munkálat a helyszínén, előre láthatólag, a jövő héten megkezdhető lesz.

Működnek az új adópénztárak. Mult számunkban már említettük, hogy a pénzügyminiszterium ez évi szeptember hó 1-re a körzet-adópénztárak felállítását rendelte el. Ezt a rendeletet lázas sietséggel végre is hajtották, úgy hogy elsején ez új hivatalok működésüket már meg is kezdték. A személyzet egy részét a pénzügyigazgatóság kebeléből neveztek ki, úgy hogy némelyeket egy, sőt két fizetési osztállyal is előléptettek, de igen sok új alkalmazott is vétetett fel. A személyzet a következő: Udvarhelyi körzet: pénztárnok: Duka András, számvevő: Török Géza, tisztviselő: Dante Árpádné, Forika Irma, Tamás Elemér, Berger Frigyes, Katona Mózes, Istváni Ilona. Kereszturi körzet: pénztárnok: Vitályos Akos, számvevő: Lázár Traián, tisztviselő: Dénes Mihály, Molnár Izidor, Bálint Irén, Kis Ibolyka, Horváth Albert. Oklándi körzet: pénztárnok: Nemes N. Lajos, számvevő: Ilovszky Lajos, tisztviselő: Peischel Margit, Muszka János, Szabados Sándor, Zakariás Ferenc. Parajdi körzet: pénztárnok: Codreán Aurél, számvevő: Vince Ferenc, tisztviselő: Simon Izabella, Veress Sándor, Fábian Anna, Farkas András. Betlenfalvi körzet: pénztárnok: Tittel Ferenc, számvevő: Harmath József, tisztviselő: Soó Dénes, Bálint Ferenc, Kanács Gizella, Kassai Péter. Bőgözi körzet: pénztárnok: Markus Coriolan, tisztviselő: Bernát András, Kozák Matild, Pelcer Vilma, Szatmári Lajos.

A vagyon-, jövedelem- és hadinyereségadó kivetése az adózók nagy száma miatt lassan halad előre. A Szakáts Zoltán polgármester elnöklété alatt működő 8 tagú bizottság, mely naponta ülészik, a múlt hó végéig a kereszturi és oklándi járás adózáival végzett s f. hó 1-én kezdte meg az udvarhelyi járást, mely a parajdival együtt egész szeptember hónapot igénybe veszi s így a városra csak októberben kerül sor.

Alapítványos növendékek. Az erd. róm. kath. státus igazgatótanácsa a székelyudvarhelyi finevelő-intézetben megüresedett alapítványi helyekre Simon József, Csiki Gergely, Vágási Domokos, Veress Béla, Pál Géza és Fülöp Lajos tanulókat vette fel.

x Értesítés. Mivel Székelyudvarhelyről elköltöztem és irodám gondnokává dr. Szentkóvics János odorheui ügyvéd urat rendeltettem ki, felkérem ügyfeleimet, hogy ügyeikben irodám megnevezett gondnokához forduljanak. Odorheiu, 1921 aug. 29. Dr. Komlós Jenő, ügyvéd.

SPORT.

A „Kereszturi Athletikai Club” kombinált csapata augusztus hó 28-ikán Kereszturon barátságos mérkőzést játszott a „Erzsébetvárosi Sport Egyesület” foot-ball csapatával. Eredmény 5:0 a kereszturiak javára. — Biró Elekcs Domokos dr. volt. — Szept. 4-én a csapat a megyesi Foot-ball Clubbal mérkőzik.

Brasovia—Hargita bajnoki mérkőzése Brasóban aug. 28. Biró: *Bence*. — D. u. 5 órakor veszi kezdetét az ideai első bajnoki mérkőzés. A Hargita, mely két tartalékkal játszik, kaput választ, Brasovia kezd. Első 10 percben állandóan Hargita támad; Brasovia játékosain nagy meglepetés mutatkozik. Brasovia szabad rugása, melyet Tritsch II. törekszik érvényre juttatni, megtörik Löbl gyönyörű vetődésén. (16 p.) Bras. kétszer hibásan kapura lö. Az udvarhelyiek corner labdáját Egyed pompás fejese más irányba téríti, 23 percen ismét corner, melyből Tritsch II. golt lö a Hargitának. Hargita gyors lefutását ofsied miatt kapott büntető rugás akasztja. Solymosyak gyönyörű fejjátéka köztetszést arat. 29 percen a Hargita, miután erős támadásán az ellen védelme megtört, kapuhoz jut, hova a 30 percen Solymosy III. (Bandi) gyönyörűen csavart labdája hihetetlen gyorsasággal becsapódik. Erős küzdelem a Brasovia kapu körül. Löbl kapus vetődéseit a közönség tetézéssel honorálja. A 44-ik percen Darvas egy corner rugást ügyesen ment. *Féldő 1:1. 2 1/2* perc. Tritsch I. golt hibáz. Hargita védelme első rendűnek bizonyul. 19 percen Brasovia büntető rugást kap. Binder a 25-ik percen önfeláldozóan golt ment. 27 percen egy állítólagos ofsied miatt, mikor Zakor gyönyörűen centerezett labdáját Egyed már-már érvényre juttatta — a Brasovia játékosai lefúvás nélkül megállnak és kiabálnak, minek következményeként a Hargita sem folytatja pár pillanatig a támadást. A bíró labda-földobással intézi el a bonyodalmat. 30 percen Darvas hatalmas mentő rugása előnybe hozza a Hargitát. Lotz szándékos elgáncsolásáért a bíró nem bünteti Brasoviát. Izgalmas percek következnek. Porfelhőben állandó Hargita-kapu előtti küzdelem. Löbl ügyessége újra bebizonyul. Weigel pompásan véd. 39 p. A labda a Hargita kapu vonalán kívül van. A bíró nem tudja, mit ítéljen. A játékosok összeszaladnak a bíróhoz, nagy vita keletkezik. A közönség jó része közbe kiabált: „Hands, 11-es!” A bíró ezt nem véve figyelembe, cornert ítél. Brasovia jobb szélsője felveszi a labdát és felállítja a corner vonalra. Az elfogult közönség újra ismétli közbeszólását. Erre a szövetségi vizsgázott bíró 3 Hargita játékos füle hallatára (Zakor, Solymosy II. és Egyed) kijelenti: „Én nem láttam biztosan, hogy hands vagy nem, de a közönség azt kiabálja” és a már megítélt corner a bíró kézjelzése 11-es büntetővé változtatja, melyből gol lett. Ezen a jogtalan ítéleten elkeseredve ugyan, de folytatják az udvarhelyiek a versenyt. Két perc múlva egy 3 méteres ofsiedet nem fúj le a bíró annak dacára

sem, hogy úgy a Hargita kapusa, mint a játékosok kezüket föltartva nem mozdulnak a labda után. Így a Brasovia összekötője minden akadály és védelem nélkül golt rug. Erre a II. fél idő 43 percében a Hargita levonult a pályáról. A bíró a szabályszerű időt nem tartva be, a játék befejezése előtt két perccel lefújja a mérkőzést. Itélkezésbe való pártoskodását a közönség soraiiban is számosan elítélték.

A Hargita T. E. f. hó 4-én a Csakkal Csikszeredában tartja második bajnoki mérkőzését.

KÖZGAZDASÁG.

Az agrárreform-törvény

rendelkezései alapján mindazok, kiknek birtoka részben, vagy egészben kisajátítás alá kerül, augusztus 30-ig nyilatkozatot voltak kötelesek beadni. A nyilatkozat beadásának határidejét 8 nappal meghosszabbították, a gazdák tehát ez idő alatt nyilatkozataikat saját érdekükben feltétlenül adják be.

Csikvármegye Gyergyóvidékének Gazdasági Egyesülete (Gyósztmiklós) arról értesíti a gazdákat, hogy ott az egyesület útján a széna mmázsája 50—60 leuért beszerezhető. Érdeklődők forduljanak említett egyesülethez.

Téli alma, dió, aszalt gyümölcs vagon-tételekben leendő szállítására ajánlatot kér a Nagykereskedők Egyesülete R.-társaság Kolozsvár, Wesselényi Miklós u. 22. szám. A kiket érdekel, ajánlataikkal forduljanak a Földmives Szövetséghez (Székelyudvarhely, Sztimre-u. 17.)

Hivatalos értesítés szerint, a kukorica-szükséglet biztosítva van, a szárazság csak egyes vidékeknek ártott, s a termés bőven fedezi a bel-földi szükségletet, sőt kiviteli előokra is marad.

A pénzügyi vezérigazgatóság egy újabb rendelete értelmében azoknak a germán leieknek, melyek hamis lebélyezés címén lettek visszatartva, beváltását tulajdonosaik a vezérigazgatóságtól kérhetik. A legutolsó bukaresti tőzsdéi jelentés szerint, a dollár értéke 83 lei.

Az augusztus hó 29-én tartott homoród-szentmártoni országos vásáron felhajtás marhákból közepes, léban kevés, a vásár alacsony ár mellett igen nagy élénkséget mutatott, első minőségű fehér ökr párja 6—8000 lei közötti, első minőségű borjas tehén darabja 1800—2500 lei közötti árban cserélt gazdát. Rideg marhákból vásár alig történt, az állatokon a tartós szárazság és takarmányhiány nagyon is látszik. Lóárak mérsékeltek.

A múlt keddi heti piacon buza 38—44, rozs 35—37, árpa 32—35, zab 14—18 leiben kelt el. 2 drb. kézhajtó szecsakavágó eladó, 200 drb. juh téli tartásra elfogadtatik; érdeklődők forduljanak a szövetség irodájához.

A Földmives Szövetség közli a gazdakörökkel, illetve a gazdákkal, hogy a Központi Szesz-főzde R. T. a nyári szilvának vékáját 6 leuban, mázsáját 50 leuban, az őszi szilvának (horgasmagu, husos stb.) vékáját 8 leu, métermázsáját 65 leuért vesszi át. A szilva vagy Székelyudvarhelyre a társaság telepére, vagy Botfalvára a vasúti órház melletti gyűjtő állomásra szállítandó a termelő által.

Kiadó: a Könyvnyomda R.-t. Odorheiu (Székelyudvarhely)
Cenzurat: C. T. Sirca.

Az odorheui törvénytörvény.

Szám: Fsoc. 191/4—1921

Hirdetmény.

Az odorheui törvénytörvény, mint kereskedelmi bíróság, mivel a nagygalambfalvi takaréks és előleg egylet mint szervezetet a feloszlást, illetve fel-számolást az 1921. évi június hó 1-én tartott közgyűlésén elhatározta, felhívja a szervezetet hitelezőit, hogy követeléseiket ezen hirdetmény közzétételétől számított 6 (hat) hó alatt érvényesítsék.

Odorheiu, 1921 július 16-án.

Dr. Szabó Géza, s. k. tszéki bíró.

A kiadmány hitelűl: Radó, shiv. tisztv.

A szeptember 1-én életbe lépett új lakbérleti törvény és rendelet

magyar fordítása a jövő hét folyamán füzet alakjában megjelenik és lapunk kiadóhivatalában kapható lesz

Az odorheiu törvényszék.

C. 712—1921. **Hirdetmény.**

Az odorheiu törvényszék közhírré teszi, hogy Szabó Ágoston Denesné szül. Máthé Ilona zetelaki lakos részéről az 1911. I. t. c. 748. § a alapján előterjesztett kérelem folytán az olasz határen Tiroiban, Arsieró határában, mint a volt cs. és kir. 50. ik gyalogezred katonája, állítólag elhalt Szabó Ágoston Dénes volt zetelaki lakos elhalálása tényének megállapítása iránt az eljárást a mai napon megindította és az állítólag elhalt részére ügygondnokul dr. Göncy Gábor ügyvéd, odorheiu lakost rendelte ki.

Felhívja a törvényszék Szabó Ágoston Dénest és mindazokat, akiknek az ő életbenlétéről tudomásuk van, hogy a bíróságot vagy az ügygondnokot Szabó Ágoston Dénes életbenlétéről értesítsék, egyszersmind közöljék azokat az adatokat, melyekből az ő életbenléte megállapítható, mert ellenkező esetben a bíróság a jelen hirdetésnek a „Gazeta Oficiala” ban történt harmadszori beiktatását követő naptól számított 3 hó letelte után, a nevezett elhalálásának tényét, a bizonyítás eredményéhez képest meg fogja állapítani.

Odorheiu, 1921. évi május hó 7-én.

Dr. Glósz Miksa, s. k., tszéki bír.

A kiadmány hitelül: Florián, s. hiv. tisztv.

Az odorheiu törvényszék.

C. 955/2—1921. **Hirdetmény.**

Az odorheiu törvényszék közhírré teszi, hogy Székely Mózes nagykedei lakos gyám által képviselt kk. Kibédi László, kk. Kibédi Gizella, kk. Kibédi Márta, nagykedei lakosok részéről az 1911. I. t. c. 748. § a alapján előterjesztett kérelem folytán az orosz határen, mint a volt m. kir. 22. honvéd gyalogezred népfelkelője 1914. évi szeptember havában járványos betegségbe esve, 1914. évi október hó 7-én állítólag elhalt Kibédi Pál volt nagykedei lakos elhalálása tényének megállapítása iránt az eljárást a mai napon megindította és az állítólag elhalt részére ügygondnokul dr. Vass Lajos ügyvéd, odorheiu lakost rendelte ki.

Felhívja a törvényszék Kibédi Pált és mindazokat, akiknek az ő életbenlétéről tudomásuk van, hogy a bíróságot vagy az ügygondnokot Kibédi Pál életbenlétéről értesítsék, egyszersmind közöljék azokat az adatokat, amelyekből az ő életbenléte megállapítható, mert ellenkező esetben a bíróság a jelen hirdetésnek a Gazeta Oficiala-ban történt harmadszori beiktatását követő naptól számított 3 hó letelte után a nevezett elhalálásának tényét a bizonyítás eredményéhez képest meg fogja állapítani.

Odorheiu, 1921. augusztus hó 1 napján.

Dr. Glósz Miksa, s. k., tszéki bír.

A kiadmány hitelül: Nagy, shiv. tisztv.

Az odorheiu törvényszék.

1094—1921 szám.

Hirdetmény.

Az odorheiu törvényszék dr. Váro Géza és dr. Kálmán József ügyvédek által képviselt Farkas Lajos bögozi lakos folyamodó kérelme folytán az 1894: XXXI. t. c. 77. § ának b) pontja alapján felhívja az ismeretlen helyen tartózkodó Mihályi Berta volt bögozi lakost, hogy férjével: a pensylvániai Homestead községben az 1909. évi június hó 16 napján az ev. református egyház lelkésze előtt kötött házasságon alapuló életközösséget a jelen hirdetésnek a hivatalos hírlapban történt másodszori beiktatását követő naptól számított egy év alatt állítsa vissza, mert ellenkező esetben a folyamodó keresete következtében a bíróság a házasság felbontása felől fog határozni. Felhívja továbbá, hogy tartózkodó helyéről a bíróságot értesítse, mert ellenkező esetben a megindítandó bontóperben új hirdetésnyi idézés mellőzésével dr. Kiss Kálmán ügyvéd, odorheiu lakos, most kinevezett ügygondnok fogja őt képviselni.

Odorheiu, 1921. évi július hó 30 napján.

Dr. Glósz Miksa, s. k., tszéki bír.

A kiadmány hitelül: Florián, shiv. tisztv.

Az odorheiu törvényszék.

Fsc. 1473—1921

Hirdetmény.

Az odorheiu törvényszék, mint keresk. bíróság, mivel a Nagygalsmbfalva és vidéke tejszövetkezet a felosztást, illetve felszámolást az 1921. évi május hó 5-én tartott közgyűlésén elhatározta, felhívja a szövetkezet hitelezőit, hogy követeléseiket ezen hirdetésnek közzétételétől számított 6 (hat) hónap alatt érvényesítsék.

Odorheiu, la 23 junie 1921.

Dr. Glósz Miksa, s. k., tszéki bír.

A kiadmány hitelül, Radó, shiv. tisztv.

Hirdetmény.

Az udvarhelyi járási kéményseprői állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom pályázni szándékozókat, hogy képesítésüket igazoló okmányaikkal felszerelt kérelmüket 1921 szeptember hó 20-ig hivatalomhoz nyújtsák be.

Odorheiu, 1921 augusztus hó 25-én.

Sándor, primpretor.

ÉRTESÍTÉS.

Str. Principessa Elisabeta (Bethlen-u.) 10. szám alatt levő raktáramban az italok árusítását megkezdtem a következő árak mellett:

1 liter világosi asztali bor	9 L.
1 " hosszúaszozi "	12 L.
1 " zsidvei bor palackban	16 L.
1 " gogáni, Horváth Akos termése	18 L.
1 " hosszúaszozi Br. Szentkereszti termése	18 L.

Szesz, pálinka, fenyővíz, rum, likörök gyári detail árban.

Szöllősi Samu.

Butorok: ebédli, nappali rendezés, cimbalom, gordonka, képek, stb. eladók. Értekezni lehet: **Halmágyi Samu** áll. középiskolai igazgatónál a volt főreáliskola épületében.

Hirdetmény.

Székelyszentkirály közbirtokossága ezennel közhírré teszi, hogy f. évi szeptember 10-én délelőtt 9 órakor a község házábanál 600 köbméter első oszt. fenyőfa nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek el fog adatni. Kikiáltási ár 18000 L. Székelyszentkirály, 1921 szept. 1.

A közbirt. nevében: LÁSZLÓ ANDRÁS. b. elnök.

Figyelem! //

Értesitem t. vevőimet, hogy Str. Princtul Mircea (Petőfi-u.) 38. szám alatt (szombatfalvi vashíd mellett) levő fűszer- és vegyesáru kereskedésben

az italok árusítását megkezdtem //

s állandóan raktáron tartok: finomított szeszt, eredeti Szöllősi-féle kis-üstön főzött fenyővizet, galíciai ánis-pálinkát, jó minőségű liköröket és rumokat s azokat gyári raktári árban árusítom. Állandóan kaphatók kitünő

erdélyi fajborok, friss sör

Szives pártfogást kér, tisztelettel:

LEBOVITS GÉZA, vegyeskereskedő.**Barkóczy-Vendéglő és étterem!**

Tisztelettel hozom a nagyérdemű közönség szives tudomására, hogy a

Barkóczy-Vendéglőt és kerthelyiséget

ismét saját kezelésembe vettem át s azt ezután régi jó hírnevéhez méltóan fogom vezetni.

Jó konyha, kitünő borok!

Pontos kiszolgálás! Szolid árak!

A n. é. közönség szives pártfogását kéri,

teljes tisztelettel **Barkóczy Albert,** vendég-lős.**HA** tartós és divatos férfiruhát akar:

tekintse meg nálunk, mint a cég lerakatánál, a segesvári

Zimmermann Testvérek

féle posztógyár által készített elismert jó minőségű, tiszta gyapju férfi és női kosztüm

szöveteket.

Gyári árban, nagy választékban kaphatók:

BARCSAY KÁROLY

férfi és női divatüzletében

Odorheiu - Székelyudvarhelyt.

Üzlet áthelyezés!!

Értesitem úgy a helybeli, mint a vidéki t. közönséget, hogy

bor és sör-kimérésemet és vendéglői üzletemet

Bem-u. 15. sz. alól a Piata Regina Maria Batthyány-tér) 6. sz. alá, a volt ERNST-féle cukrász-üzlet helyiségébe helyeztem át.

Uj helyiségemben — úgy mint eddig — jó bor, jó konyha, friss sör és izletes villásreggeli, tea és tejeskávé kapható. — Szives pártfogást kér illő tisztelettel:

Özv. Bodrogi Sándorné.**Női ruhák,**

pongyolák, blúzok, női-, férfi-, gyermek fehérneműek, menyasszonyi kelengyék

őszi kabátok és kosztümök

leányka és flugyernek ruhák, legkényesebb estélyi és utcai ruhák olcsón, pontosan, a legújabb di at szerint készülnek; átalakításokat lelkiismeretesen végez:

Dolvig Keresztélyné

Székelyudvarhely, Kornis-utca 14.

..... szám alatt (emelet).

Nagymennyiségű olcsó őszi és téli újdonságok érkeztek a közismert HIRSCH RUDOLF divatáru üzletébe. //

Férfi és női posztók, parketok, tennisflanellek, vásznak, zefirek, harisnyák, nyakkendők, férfi és fiu kalapok stb.